

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ

Образложение за работењето за период

јануари – септември 2024 година

Содржина

Обраќање од Главниот извршен директор.....	3
Клучни аспекти на резултатите од работењето	3
Анализа на работењето по сегменти	4
Мобилни услуги	4
Фиксни услуги.....	5
Системска интеграција и ИТ.....	6
Трошоци	6
Оперативни трошоци	6
Капитални трошоци.....	6
Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи	7
Истрага за одредени договори за консултантски услуги.....	7

Обраќање од Главниот извршен директор

„Продолжуваме со солидни финансиски резултати, инвестиции и раст и на крајот од третиот квартал од 2024 година.

И покрај сите глобални економски предизвици, продолжуваме да инвестираме во најновите технологии и да го водиме патот кон дигитална трансформација на општеството. И оваа година ја добивме престижната Ookla® награда за најбрза и најдобра мрежа во првата половина на 2024 година, а мерењето на задоволството на корисниците покажува дека остануваме број еден за нашите корисници.

Резултатите се мотив да продолжиме посветено да работиме да останеме лидери во индустријата и силно посветени на нашите корисници.“ – истакна Никола Љушев, Главен извршен директор на Македонски Телеком.

Клучни аспекти на резултатите од работењето

Македонски Телеком и во првите девет месеци од 2024 година продолжи со солидни резултати. Ова е резултат на успешното работење, фокусот на модернизација и ширење на мрежната инфраструктура и пионерство во имплементација на новите технологии со цел најдобро корисничко искуство.

Раст на приходите од продажба за 1,4%. Приходите од продажба на крајот од првите девет месеци од 2024 година бележат зголемување од 1,4% во споредба со истиот период од претходната година и изнесуваат 9.050 милиони денари.

Во рамки на приходите од основниот бизнис се бележи раст од 2,8% кај мобилните услуги, додека во фиксниот сегмент има благо опаѓање од 1,1% споредено со истиот период од претходната година.

Намалување на ЕБИТДА за 2,4%. Оперативната добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА) во првите девет месеци од 2024 година изнесува 3.875 милиони денари. Истата е намалена за 2,4% во споредба со истиот период од претходната година главно заради поголемите трошоци за вработени како и резервирањата за трошоци и ризици.

ЕБИТДА маргината во првите девет месеци од 2024 година е намалена и изнесува 42.5% во споредба со 43,9% на крајот од истиот период од претходната година.

Благ пад на нето добивката за 1,0%. Како резултат на движењата на страната на приходите и трошоците како и финансиските приходи и расходи, нето добивката за првите девет месеци од 2024 година година е благо намалена за 1,0% во споредба со истиот период од претходната година и изнесува 1.637 милиони денари. Намалувањето е резултат на поголемите трошоци за вработените како и резервирањата за трошоци и ризици, компензирано со зголемените финансиски приходи заради зголемената објективна вредност на финансиските средства (акции во други македонски компании) искажани преку добивката.

Во милиони денари	2023 јан - сеп	2024 јан - сеп	Промена 2024 спрема 2023
(1) Оперативни приходи	9.035	9.115	0,9%
(2) Приходи од продажба	8.923	9.050	1,4%
(3) Оперативни расходи	7.149	7.305	2,2%
(4) Трошоци за електрична енергија	385	261	-32,2%
(5) Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	2.083	2.066	-0,8%
(6) = (3) - (5) Оперативни расходи без амортизација	5.066	5.240	3,4%
(7) = (1) - (6) Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (ЕБИТДА)	3.969	3.875	-2,4%
(7а) = (7) / (1) ЕБИТДА маргина во %	43,9%	42,5%	-3,2%
(8) = (1) - (3) Оперативна добивка пред камати и оданочување (ЕБИТ)	1.887	1.809	-4,1%
(9) Финансиски приходи	36	193	431,3%
(10) Финансиски расходи	49	145	194,4%
(11) Данок од добивка	220	220	-0,1%
(12) = (8) - (9) - (10) - (11) Нето добивка	1.653	1.637	-1,0%

Анализа на работењето по сегменти

Целокупната анализа се однесува на неревидираниот Биланс на успех на Македонски Телеком (МКТ) за периодот 01.01.2024 - 30.09.2024, подготвен во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).

Мобилни услуги

Мобилни говорни и неговорни услуги

На пазарот на мобилната телефонија МКТ има **удел на пазарот од 47,9%** (интерна проценка, споредено со 48,4% на крајот од истиот период од претходната година). Базата на претплатници на крајот од првите девет месеци од 2024 година изнесува 1.331 илјади претплатници и е стабилна во однос на истиот период од претходната година.

Приходите од говорни услуги (малопродажба) и неговорни мобилни услуги на крајот од првите девет месеци од 2024 година бележат зголемување од 3% во споредба со истиот период од претходната година.

Зголемувањето главно произлегува од поголемиот број на пост-пејд претплатници и зголемувањето на приходите од роаминг, а од друга страна пак има намалување на приходите од при-пејд главно заради миграција на претплатниците од при-пејд во пост-пејд како и помал обем на користење на говорни услуги во при-пејд сегментот. Зголемени се и приходите од неговорни услуги, главно како резултат на зголемени приходи од мобилен интернет заради зголемено користење на пакетни тарифни модели со вклучени неговорни услуги како и зголемен GPRS сообраќај од роаминг.

Големопродажни говорни услуги

Приходите од големопродажни говорни услуги на крајот од првите девет месеци од 2024 година се благо намалени за 0,7% во споредба со истиот период од претходната година. Од една страна има зголемување кое се должи на зголемениот обем на сообраќај од M2M поддржано од ефектот на приходите заради регулативата за западен Балкан, компензирано со намалување на дојдовниот меѓународен сообраќај.

Продажба на опрема

Приходите од продажба на опрема на крајот од првите девет месеци од 2024 година се зголемија за 7,8% во споредба со истиот период од претходната година како резултат на зголемувањето на приходите од продажба на мобилни апарати на рати заради поголемата просечна продажна цена по апарат.

Комбиниран ARPU (просечен приход по корисник)

Комбинираниот ARPU од говорни и неговорни услуги на крајот од првите девет месеци од 2024 година бележи зголемување од 2,6% во споредба со истиот период од претходната година, достигнувајќи 395 денари.

Фиксни услуги

Фиксни говорни и неговорни услуги

МКТ ја одржува водечката позиција на пазарот на фиксни говорни услуги со 62,5% (интерна проценка, споредено со 61,8% на крајот од истиот период од претходната година), односно 233 илјади корисници на крајот од првите девет месеци од 2024 година.

Приходите од малопродажни говорни услуги во првите девет месеци од 2024 година во фиксниот сегмент бележат благо намалување од 0,8% во споредба со истиот период од претходната година. На крајот од првите девет месеци од 2024 година бројот на корисници на фиксна телефонија (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) бележи зголемување од 2,2% споредено со истиот период од претходната година.

Вкупниот број на пристапи на широкопојасен интернет (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) на крајот од првите девет месеци од 2024 година е зголемен за 3,7% и изнесува 240,8 илјади во споредба со 232,2 илјади на крајот од истиот период од претходната година. Бројот на претплатници на широкопојасен интернет (без големопродажба) на крајот од првите девет месеци од 2024 година е зголемен за 3,8% и изнесува 216,6 илјади во споредба со 208,7 илјади на крајот од истиот период од претходната година. Уделот на пазарот на широкопојасен интернет на крајот од првите девет месеци од 2024 година изнесува 49,5% (интерна проценка, споредено со 49,3 % на крајот од истиот период од претходната година). Инвестициите во оптичката мрежа резултираат во континуиран раст на бројот на оптички пристапи во земјата. На крајот од првите девет месеци од 2024 година Македонски Телеком овозможи повеќе од 339 илјади пристапи до оптика што е за 12% повеќе споредено со истиот период од претходната година.

Приходите од малопродажен Интернет на крајот од првите девет месеци од 2024 година се зголемени за 7,5% во споредба со истиот период од претходната година.

Во однос на ТВ пазарот, МКТ има лидерска позиција со 35,3% удел од вкупниот ТВ пазар (интерна проценка, споредено со 33,6% на крајот од истиот период од претходната година). IPTV услугата (дигитална телевизија преку Интернет протокол), поради високиот квалитет, интерактивноста и уникатното ТВ искуство, е одлично прифатена на пазарот и МКТ на крајот од првите девет месеци од 2024 година оствари зголемување на бројот на корисници на IPTV (вклучувајќи Magenta 1, 3 Play и други TV услуги) за 4,1% во споредба со истиот период од претходната година што резултираше со база од 155,4 илјади корисници на крајот од првите девет месеци од 2024 година.

Приходите од ТВ (дигитална телевизија преку Интернет протокол „IPTV“) на крајот од првите девет месеци од 2024 година се намалени за 4,7% во споредба со истиот период од претходната година заради намалување на ARPU (просечниот приход по корисник) од ТВ услуги.

Големопродажни услуги

Приходите од големопродажба на крајот од првите девет месеци од 2024 година се намалени за 15,7% во споредба со истиот период од претходната година, главно заради намалувањето на

приходите од меѓународниот транзит кон другите фиксни телеком оператори и меѓународниот сообраќај во терминација во мрежата на Македонски Телеком поддржано од помалите приходи од реемитување на ТВ содржини заради завршени договори за пренос на ТВ права.

Системска интеграција и ИТ

Приходите од системска интеграција и ИТ услуги на крајот од првите девет месеци од 2024 година се намалени за 11,7% во споредба со истиот период од претходната година главно како резултат на динамиката на реализација на ИКТ проектите.

Трошоци

Оперативни трошоци

На страната на трошоците, на крајот од првите девет месеци од 2024 година оперативните расходи бележат благо зголемување од 2,2% во споредба со истиот период од претходната година, што во најголем дел се должи на зголемувањето на трошоците за вработени како и резервирањата за трошоци и ризици, кои делумно се компензирани со намалувањето на трошоците за суровини и материјали како резултат на намалување на цената на електричната енергија.

Трошоците за набавна вредност на трговски стоки се благо зголемени за 1,7% во линија на зголемените приходи, додека **трошоците за суровини и други материјали** каде се вклучени и трошоците за електрична енергија, се намалени за 26,8% на крајот од првите девет месеци од 2024 година во споредба со истиот период од претходната година, доминантно поради намалувањето на цената на електричната енергија како резултат на глобалните движења на цената на електричната енергија.

Расходите за услуги со карактер на материјални трошоци се намалени за 7,3% на крајот од првите девет месеци од 2024 година во споредба со истиот период од претходната година главно заради намалувањето на трошоците за одржување на телекомуникациската опрема.

Трошоците за вработени на крајот од првите девет месеци од 2024 година се зголемени за 16,7% заради поголемиот број на вработени, главно како резултат на преземањето на вработените кои ги извршуваат активностите поврзани со управувани услуги. Дополнително, Компанијата има поголеми трошоци за отпремнини, и резервации за трошоци за вработени во споредба со истиот период од претходната година.

Капитални трошоци

Вкупните капитални инвестиции (CAPEX), на крајот од првите девет месеци од 2024 година изнесуваат 1.114 милион денари наспроти 1.401,6 милиони денари на крајот од истиот период од минатата година.

Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи

Годишната стапка на инфлација и натаму забавува и на крајот од август 2024 година се сведе на 2,2% што е на ниво на проекцијата, додека распонот на инфлацијата во однос на еврозоната и натаму е мал. Според најновите извештаи на ММФ за земјата просечната стапка на инфлација за 2024 година е предвидена на околу 3,3%. Притоа, годишната стапка главно произлегува од базичната компонента на инфлацијата, а забавувањето на ценовниот раст се должи на поповолните движења кај сите три главни компоненти, при пад на цените кај прехранбената и енергетската компонента и забавен раст на базичната инфлација. Инфлациските очекувања и натаму се пополни, гледано преку резултатите од јунските анкети на Европската комисија, во кои преовладуваат очекувања за намалување на цените во следниот период. Ревизиите во однос на увозните цени се надолни, а неизвесноста поврзана со идната динамика на цените на примарните производи на берзите поради геополитичките тензии и климатските промени сè уште постои.¹

Тековниот воен конфликт во Украина и поврзаните санкции насочени против Руската Федерација како и другите тековни воени конфликти може да извршат дополнително влијание врз европската и глобалната економија, покрај влијанието што веќе го изврши врз цените на енергијата, како што беше дискутирано погоре. Компанијата нема значајна директна изложеност на Украина, Русија или Белорусија. Сепак, влијанието врз општата економска ситуација може да резултира со потреба од ревидирање на одредени претпоставки и проценки во иднина. Компанијата го почувствува влијанието на кризата преку зголемените цени на енергијата. Идно долгорочно влијание може да се изврши на обемот на тргување, паричните текови и профитабилноста. Сепак, освен зголемените трошоци за енергија, Друштвото не почувствува други влијанија од конфликтот во Украина и другите тековни воени конфликти до датумот на овие финансиски извештаи.

Никола Љушев
Главен извршен директор

Славко Пројкоски
Главен директор за финансии

Истрага за одредени договори за консултантски услуги

На 13 февруари 2006 година, Маѓар Телеком АД, доминантниот сопственик на Друштвото, (преку Каменимост Комуникации АД – Скопје, мнозински акционер на Друштвото), објави дека е вршена истрага на одредени договори склучени од друга подружница на Маѓар Телеком АД, со цел да се утврди дали договорите биле склучени во спротивност на политиките на Маѓар Телеком АД или важечките закони или регулативи. Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го ангажирал White & Case како свој независен правен советник за целите на спроведувањето на интерната истрага. Последователно на ова, на 19 февруари 2007 година, Одборот на директори на Друштвото, врз основа на препораката на Одборот за ревизија на Друштвото и на Одборот за ревизија на Маѓар Телеком АД, донесе одлука за спроведување на независна интерна истрага во однос на одредени договори во Република Северна Македонија.

Врз основа на јавно достапните информации, како и информациите добиени од Маѓар Телеком, а коишто беа претходно обелоденети, Одборот за ревизија на Маѓар Телеком спроведе интерна истрага во однос на одредени договори поврзани со активностите на Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија кои вкупно изнесуваа повеќе од 31 милион евра. Поконкретно, интерната истрага испитуваше дали Маѓар Телеком и/или нејзините подружници во Црна Гора и во Република Северна Македонија извршиле плаќања коишто се забранети со законите или прописите на САД, вклучувајќи го и американскиот Закон за спречување на корумпирано однесување во странство (ФЦПА). Друштвото претходно ги обелодени резултатите од интерната истрага.

Одборот за ревизија на Маѓар Телеком го информираше Министерството за правда на САД („МП“) и Комисијата за хартии од вредност на САД („КХВ“) за интерната истрага. МП и КХВ започнаа истрага за

¹ НБРСМ - Најнови макроекономски показатели Преглед на тековната состојба – септември 2024

активностите коишто беа предмет на интерната истрага. На 29 декември 2011 година, Маѓар Телеком објави дека склучи конечни спогодби со МП и КХВ за решавање на истрагите на МП и КХВ поврзани со Маѓар Телеком. Со спогодбите завршија истрагите на МП и КХВ. Маѓар Телеком ги објави клучните услови од спогодбата со МП и КХВ на 29 декември 2011 година. Поконкретно, Маѓар Телеком објави дека склучил договор за одложено гонење за период од две години („ДОГ“) со МП. ДОГ истече на 5 јануари 2014 година, а врз основа на барањето на МП доставено во согласност со ДОГ, Окружниот суд на САД за Источната област на Вирџинија, на 5 февруари 2014 година, ги отфрли обвиненијата против Маѓар Телеком.

Во врска со локалната истрага од страна на државните органи во Република Северна Македонија и претходно обелоденетата информација во Финансиските извештаи на Друштвото за претходните години, во првото шестмесечје од 2023 година првостепениот кривичен суд донесе неправосилна пресуда со која ги огласи за виновни тројцата обвинети поранешни менаџери на друштвото и ги задолжи солидарно да ја надоместат штетата. Но, по предлог на Вишото јавно обвинителство, со пресудата од четвртото шестмесечје од 2023 година на Апелациониот суд – Скопје, сите обвиненија против обвинетите се отфрлени поради застареност на делото, согласно со последните измени во Кривичниот законик. Со оваа пресуда кривичната постапка против обвинетите е затворена и сега државата може да ги тужи обвинетите само за надомест на штета во граѓанска судска постапка.

Немаме сознанија за било какви информации како резултат на барања од кое било регулаторно тело или други надворешни страни, освен како што е опишано погоре, од кои би можеле да заклучиме дека финансиските извештаи можат да бидат неточни, вклучувајќи ги и ефектите од можни незаконски дејства.